

NUORTEN TULEVAISUUSSOPIMUS

SUOMEN
NUORISUPEDEGAATIT

Nuorten Tulevaisuussopimus

Tämä Nuorten Tulevaisuussopimus kokoaa nuorten vaatimukset tarvittavista toimista yhteisen tulevaisuutemme rakentamiseksi. Nuorten Tulevaisuussopimus on suomalaisten nuorten vastine YK:n Tulevaisuussopimukselle, joka neuvotellaan osana YK:n Tulevaisuushuippukokousta syksyllä 2024.

Nuorten Tulevaisuussopimus koostettiin Nuorten Tulevaisuushuippukokouksessa Espoossa 24.-25.8.2024. Kokoukseen osallistui noin 100 nuorta ja nuorisjärjestöjen edustajaa 16 kaupungista.

Euroopan unionin osarahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat ainoastaan tämän tekstin laatijoiden näkemyksiä eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin tai Opetushallituksen kantaa. Euroopan unioni ja avustuksen myöntävä viranomaisen eivät ole vastuussa niistä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

1

Kestävä kehitys ja kehityksen rahoitus

- YK:n jäsenmaiden tulee sitoutua äärimmäisen köyhyyden poistamiseen osoittamalla 1% BKT:staan tavoitteelle.
- YK:n jäsenmaita kannustetaan koventamaan ympäristörikoksista annettavia tuomioita, sisällyttäen vankeusrangaistukset. Perustetaan kansainvälinen ympäristötuomioistuin.
- YK:n tulee sisällyttää kestävyysseurantamekanismeihinsa riskiarviointi, joka kattaa mm. suuret ilmatoriskit sekä keikahduspisteet. YK:n jäsenmaat tulee velvoittaa sisällyttämään nämä indikaattorit kansallisiin raportteihinsa, kuten Pariisin ilmastopimuksen NDC-raportteihin ja Kestävän kehityksen vapaaehtoisin maaraportteihin (VNR).
- YK:n jäsenmaiden tulee raportoida antamistaan ilmastolle haitallisista yritystuista ja niiden vaikutuksista osana UNFCCC-raportointia. YK:n tulee kehittää jäsenmaille suosituksia ja toimintaperiaatteita ilmastolle haitallisten tukien asteittaisesta poistamisesta.
- YK:n tulee luoda Yleissopimus eläinten oikeuksien suojelemisesta, sisällyttäen turkistarhauksen lopettamisen.
- YK:n tulee edistää ilmaisen ehkäisyn ja seksuaaliterveydenhuollon saamista kaikissa maissa, mm. Edistämällä tutkimusta ja koulutusta, vahvistamalla rahoitusta ja kohdentamalla resursseja seksuaaliterveyspalvelujen laatuun ja saatavuuteen.

2

Kansainvälinen rauha ja turvallisuus

- YK:n jäsenmaat sitoutuvat panostamaan yhtä paljon rahaa rauhantyöhön kuin asevarusteluun.
- Nuoret, rauha ja turvallisuus -päätöslauselman merkitystä YK:n turvallisuusneuvostossa vahvistetaan, esimerkiksi perustamalla Nuoret, rauha ja turvallisuus -työryhmä turvallisuusneuvoston yhteyteen, kutsumalla nuorisodelegaatit turvallisuusneuvoston kokouksiin sekä integroimalla päätöslauselman toimeenpano osaksi YK:n rauhanoperaatioiden mandaattia.
- Vesidiplomatia integroidaan osaksi laajempia rauhanrakennusstrategioita, mm. vahvistamalla UN-Waterin resursseja ja mandaattia kattamaan rauhan ja turvallisuuden teemat.
- Avun saamista kriisialueille tulee tehostaa ja nopeuttaa, mm. YK:n hätäapumekanismien päätöksenteon joustavoittamisella ja nostamalla jäsenmaiden ODA-avustustavoitteen 1% BKT:sta.
- YK:n tulee tukea rauhankasvatukseen liittyviä hankkeita ja nuorten rauhanrakentamiseen keskittyviä aloitteita, esimerkiksi PBF:n kautta. YK:n jäsenmaita kannustetaan integroimaan rauhankasvatus osaksi koulutusjärjestelmien perusopetussuunnitelmaa.

3 Tiede, teknologia, innovaatiot ja digitaalinen yhteistyö

- YK:n tulee investoida vähäpäästöisten teknologioiden kehittämiseen monikansallisen TKI-toiminnan kautta.
- YK:n tulee panostaa kaikkien lasten ja nuorten teknologiaosaamiseen koulutuksessa, teknologian saatavuuteen kouluissa sekä edistämällä etenkin tyttöjen mahdollisuuksia STEM-aloilla.
- YK:n tulee edistää tekoälyn ja joukkotuhoojien yhteiskäytön säätelyä ja rajoituksia luomalla sitova kansainvälinen sopimus näiden käytön rajoittamiseksi ja täytäntöönpanon seuraamiseksi sekä perustamalla asiantuntijakomitea näiden kysymysten käsittelyyn.
- YK:n jäsenmaiden tulee neuvotella yleissopimus tekoälyn etiikasta ja sen suhteesta ihmisoikeuksien toteutumiseen.
- YK:n tulee neuvotella yhteistyösopimus suurten sosiaalisen median alustojen kanssa alustojen eettisten periaatteiden varmistamiseksi. YK:n jäsenmaita kannustetaan asettamaan poliittisille toimijoille raportointivelvollisuus kampanjoinnin eettisyydestä.

4 Nuoret ja tulevat sukupolvet

- YK:n yleiskokouksen yhteyteen perustetaan Nuorten yleiskokous, joka saa tehdä esityksiä YK:n yleiskokoukselle. Yleiskokouksen tulee vastata esityksiin.
- YK:n tulee laatia Kansainvälinen Mielenterveysstrategia, joka kattaa mm. Ilmaiset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ja vertaistuen saamisen.
- YK:n tulee kasvattaa UN Transforming Education Summitin hengessä koulujen kansainvälistä yhteistyötä, etenkin demokratiakasvatuksen osalta. YK:n tulee perustaa yhdessä UNESCO:n ja Unicefin kanssa koulujen kansainvälisen yhteistyön edistämiseksi koalitio.
- YK:n tulee taata koulutuksen saatavuus ja kestävyys kaikissa jäsenmaissa, tukemalla mm. kaikille ilmaisia koulukirjoja ja kasvisruoan laatua.
- Tulevien sukupolvien oikeudet tunnustetaan ja tunnustetaan luomalla tulevien sukupolvien vaikutusarviointi sekä valitsemalla YK:n tulevien sukupolvien erityisedustaja.

5 Globaalin hallinnon muuttaminen

- Kaupunkien välistä yhteistyötä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa tuetaan, esim. vahvistamalla UN-Habitatin mandaattia ja rahoittamalla kaupunkien kestävyyshankkeita.
- YK:n tulee parantaa vähemmistöjen oikeuksia mm. sisällyttämällä ihmisoikeusneuvoston määräaikaistarkastuksiin (UPR) suosituksia vähemmistöjen oikeuksien toteutumisesta sekä vahvistamalla vähemmistöjen oikeuksien toteutumista seuraavien erityisraportojien roolia.
- YK:n merkittävien sopimusten, kuten ihmisoikeussopimusten, toteuttamisen tosiasialliset kustannukset tulee selvittää osana päätöksentekoprosessia.
- Kansalaisyhteiskunnan ja etenkin nuorten osallisuutta YK:ssa tulee vahvistaa, mm. antamalla osallistumisoikeus kaikkien YK:n päätöksentekoelementtien kokouksiin, lisäämällä etäosallistumismahdollisuuksia sekä velvoittamalla jäsenmaat järjestämään avoimia konsultaatioita kansalaisyhteiskunnalle.
- YK:n tulee vahvistaa kestävää ja tutkittuun tietoon perustuvaa päätöksentekoa, mm. kehittämällä ennakoivaa analyysia ja varhaisen varoituksen järjestelmiä sekä integroimalla näiden tulosten hyödyntäminen kaikkeen YK:n päätöksentekoon.